

DNS:

Fra Rød Fronts allmannamøte i Kroa hvor det nok en gang ble slått fast at Rød Front ønsker samarbeid på venstresida med Grønt Gras/Sosialistisk Front.

Statsbudsjettet: STATEN VIL TVINGE OSS I KNE

HVILKE PLANER HAR STATEN?

● Stortingsmelding om Otto-senkomitéen, hvor planene om et «folkevalgt råd» og «nasjonal fordelingssentral» er innarbeidet, sammen med underdirektør Omholts planer om nitid kontroll av hva som skjer på universitetet. Dvs. at staten griper inn i styringa av universitetet sjøl, og setter universitetets egne organer som kollegium etc. ut av spill. 2+2+2 som utdanningsopplegg. Skulle etter planen legges fram 1. nov. I forbindelse med dette, prinsippdiskusjon i Stortinget om lukking. Skal resultere i en rekke lovproposisjoner, bl.a. lovendring for å gjennomføre lukking.

Opptaket ved Universitet i Trondheim av nye studenter vil øke kraftig i 1973. Første opptak av studenter ved Universitetet i Trondheim foretas høsten 1972, slik at året 1973 blir første fulle studieår ved Universitetet i Trondheim. De studenttall som budsjettet bygger på forutsetter at det blir gitt fullmakt til om nødvendig å regulere studentopptaket. Distrikthøgskolene vil i 1973 ha nådd 1000 studenter på nasjonal nivå.

● Proposisjon om ny lov for lærerutdanning. Vil innføre rent kvantitativ vurdering av kompetanse og legger opp til stortilt mediaundervisning. Lærerskoler og nye «pedagogiske høyskoler» skal gå inn i distrikthøgskolene.

● Stortingsmelding om Steen-komitéens innstilling om ny gymnaslov. Yrkesskole, gymnas, husflidsskole osv. skal samles i en ny enhetsskole. Et system med standpunkt prøver og normerte prøver skal utvikles. Idéen om læremiddelpakker lanseres: lydbånd, TV-kassetter og spørsmål samles i en «pakke». Denne meldinga skulle også etter planen opp i høst, men vil etter all sansynlighet først komme opp på vårparten.

● Proposisjon om ny forskningslov. Regjeringa har tidligere vedtatt at nesten alle forskningsmidler skal fordeles av Kirke- og undervisningsdepartementet. Hittil har universitetet hatt en viss sjølstendighet når det gjelder å fordele ressursene. Nå skal staten sørge for bedre «prioritering» og få vekk «sløseriet» som underdirektør Omholt snakket om i vår.

Det er knappe 2-3 uker til den delen av statsbudsjettet som angår Universitetet skal opp i Stortinget. Samtidig har de protestene som har kommet, vært forholdsvis spredte og ute av stand til å legge noe sterkt press på staten. Vi mener det er helt påkrevet å ta opp en bred diskusjon om hva statsbudsjettet betyr og hva vi eventuelt kan gjøre. Vi vil spesielt trekke fram tre saker:

- 1) Budsjettet er et ledd i en omdanning av hele utdanningsvesenet.
- 2) Vi må samle oss om konkrete minimumskrav som vi står urokkelig på, og
- 3) Vi må bli enige om hvordan vi skal legge et langvarig og kraftig press på staten.

Omdanning av utdanningssystemet.

En del spør seg: — Det er klart at dette statsbudsjettet er verre enn det forrige, men kan vi klare å gjøre noe med det? — Vi greide det ikke i fjor og vi har da tross alt klart oss, kan vi ikke hangle igjennom dette også?

Til dette vil vi svare: Staten har helt klare planer for en vidtgående omdanning av hele utdanningssystemet. (Se oversikt et annet sted på siden.) Samtidig som bevilgningene til universitetet er katestrofalt små, prioriteres voksenopplæring og distrikthøgskolene. Begge får en økning på om lag 37% i forhold til i fjor, for voksenopplæringas ved-

kommende betyr det en økning på 145% fra 1971. Det satses altså sterkt på omskolering av folk som er blitt presset til å finne seg nytt bosted og ny jobb pga. strukturrasjonaliseringa. Likeledes satses det på distrikthøgskolene som produserer den arbeidskrafta monopolkapitalen trenger billigere og «mer effektivt». Når det gjelder universitetet skal det lukkes og gjennom kontrolltiltak gjøres like effektivt som distrikthøgskolene. I budsjettforslaget sies det rett ut at man forutsetter lukking.

Vi skal her være oppmerksom på at noen av de lukningsbestemmelsene som hittil har vært foreslått forutsetter at studenter som

Lånekasseaksjonen 1970: Konkrete krav på Universitetsplassen.

nå befinner seg ved universitetet, men som begynner på et nytt fag, kommer inn under de samme bestemmelser om adgangsregulering. Med de forslagene som nå er på trappene med nitid kontroll vil man få utmerkede redskaper til å gjennomføre dette.

Byråkratene i departementet har sjøl uttalt at «budsjettforslaget må sees på bakgrunn av de planene og meldingene som ligger klare i departementet i Stortinget i nær framtid».

Grønt Gras/Sosialistisk Front stiller nå til valg i DNS på et program som er svært likt Rød Fronts. «Sosialisten» finner i siste nr. denne likheten mistenkelig og advarer mot folk som «aper etter». Vi kan bare minne «Sosialisten» om at Rød Front la fram sitt program over en uke før GG/Sos. Front. Forøvrig mener vi likheten er en bra ting og at man nå bør bygge videre på den store enheten som eksisterer i og med programmene. I ledere på side 2 tar vi opp hvorfor situasjonen nå krever at vi utvikler enheten i DNS til også å gjelde styresamarbeid.

Hva kan vi gjøre?

Våren 1970 hadde studentene framgang i sin kamp mot staten for økte lån og for kompensasjon for moms'en. Høsten 1971 tapte vi kampen mot statsbudsjettet. Vi mener det er verdifullt å sette disse to aksjonene opp mot hverandre.

1. Konkrete krav. Under lånekasseaksjonen stilte vi opp konkrete, godt underbygde krav på et massemøte allerede i januar: kr.

Fortsettes side 2.

EEC-KAMPEN NÅ:

Sjøl om den norske monopolkapitalen fikk et stort nederlag i folkeavstemminga, ser vi nå tydelig tegn på at tilhengerne reorganiserer troppene og forbereder nye framstøt. EEC-tilhengernes mest sannsynlige taktikk er fortsatt at de prøver å oppnå fullt medlemskap gjennom en utviklingsbar handelsavtale. Vi kan nevne noen tegn på dette:

- Frydenlunds snakk om å gå inn i Europa bakveien.
- AP-toppens varsel om å overta regjeringmakta hvis Korvald ikke får en «god nok» avtale med EEC.
- Industriforbundets uttalte ønske om å få en avtale med en mer forpliktende utviklingsklausul enn Sverige.

Hva blir motstandernes oppgave i dette bildet? Vi mener at kampen

mot EEC-imperialismen er inne i en viktig propagandafase. Tilhengerne håper at tida vil arbeide for dem og at de skal klare å snu opinionen med forskjellige midler. Dette må vi motvirke med å utvikle diskusjonen på grunnplanet. Vi vil derfor oppfordre alle EEC-motstandere å lese Akmed's hefte «Varig Front» som på en enkel og grei måte påviser at EEC fortsatt trenger Norge. Heftet behandler også den svenske frihandelsavtalen som alle EEC-motstandere må kjenne.

Rød Front i DNS foreslo for ei tid siden å arrangere en massekonferanse om situasjonen i EEC-kampen nå. Denne vil bli holdt lørdag 4. november og så vidt vi veit har AUF-stud., Grønt Gras, Kr.F-stud, Senter-stud., Studentmållaget, SVL, Univ. SF, Univ. MLG og SUF(m-l)-stud., slutta opp om konferansen. Vi vil oppfordre alle EEC-motstandere på Universitetet til å delta i diskusjonen om hvordan vi fortsatt skal forsvare norsk sjølråde rett!

At våre hjemlige EEC-tilhengere ikke er alene om å regne norsk medlemskap som bare et tids-spørsmål, viser følgende uttalelser fra Sicco Mansholt, saksa fra Newsweek 16/10:

Newsweek: «Hvordan står «Et forent Europa»-tanken nå?

Mansholt: «Vi begynte i 1958 med det økonomiske fellesskapet og etter 15 år nesten uten utvikling har vi nådd det tidspunkt da Europa blir utvidet med Storbritannia, Danmark og Irland. Norge vil sikkert bli med i framtida, det samme gjelder Sverige og Sveits. Det kan ta tre eller fire år for vi trenger tid til å overbevise befolkningene om at et forent Europa er den beste vei for dem, men det vil skje.

Mansholt blir også spurt om hvordan han vil forandre det noen i Norge kaller EEC's umenneskelige ansikt. Mansholt innrømmer EEC's svakhet på dette punkt, men for å understreke Fellesskapets gode hensikter sier han bl.a.:

«Vi ønsker at de unge skal være i stand til å studere hvor som helst i Fellesskapet. F.eks. hollandske gutter og jenter i Tyskland og Frankrike, og at deres studier skal bli anerkjent i alle land. Vi ønsker

også å oppheve all grensekontroll slik at millioner av turister unngår å møte uniformerte menn som spør etter pass og andre papirer. Vi ønsker også å sikre europeere som bor i et annet land, deres demokratiske rettigheter, slik at en italiensk arbeider som har bodd i Nederland i 6 mnd. eller ett år, kan stemme på sitt nye hjemsted.»

Vi antar at Mansholts rørende gjestfrihet ikke bare gjelder studenter, turister og «gjestearbeidere» som det så vakkert heter i EEC, men også de millioner småbønder som iflg. Mansholtplanen innen 1980 skal tilbys subsidierte reiser til industritettstedene av EEC's sosialfond.

Kom på massekonferansen 4/11!

oppbrudd

Oppbrudd utgis av SUF(m-l)s studentlag

Ansvarlig redaktør: Torbjørn Melbye
Redaksjonens adresse: Postboks 115,
Blindern, OSLO 3

Årsabonnement på Oppbrudd koster
kr. 10,-. Abonnementspenger betales
over postgiro nr. 20 41 88, og talongen
merkes »Abonnement Oppbrudd».

RØD FRONTS PAROLE PROGRAM

Enhet på venstresida

Etter at Grønt Gras/Sosialistisk Front nå har lagt fram sitt program, kan vi slå fast: Aldri tidligere har to kandidatstyrer med så uhyre like programmer stilt opp mot hverandre i DNS. Begge programmene tar opp de viktigste områdene der det foregår folkelige kamper i Norge i dag, og går inn for å støtte de gruppene som er i kamp og hjelpe dem med å utvikle kampene. Begge kandidatstyrene vil knytte den politiske kampen på universitetet til klassekampen ellers i samfunnet, samtidig som de vil bruke DNS til et ideologisk debattforum.

Siden enheten mellom de to plattformene er såvidt stor, skal man faktisk lete ganske godt for å finne uoverensstemmelser og motsigelser. Skal man framheve disse motsigelsene, er man nødt til å blåse opp en rekke detaljer, og legge vekten på nyanseforskjeller. På en slik bakgrunn er vi redd for at resten av valgkampen kan komme til å arte seg som unødig flisespikking og konstruering av unødvendige motsigelser. På den måten kan vi løpe av styrke alle de avgjørende, prinsipielle spørsmålene som vi er enige om.

Vi mener en slik utvikling ville være ytterst uheldig og beklagelig. EEC-kampen har nettopp vist oss hvordan folket kan seire hvis det står samlet på et enhetlig grunnlag. Det gjelder om nå er å fortsatt utvikle og befeste denne enheten på stadig flere områder. Dette framgår også av de to plattformene: Begge påpeker at det er nødvendig å forsvare den nasjonale sjølråderetten mot videre angrep. Begge tar opp kampen mot ressurs- og miljø-ødelegginga. Begge setter opp kamp mot kvinneundertrykking, mot økt utbytting i arbeidslivet osv. Hvor mye en slik organisert massebevegelse på de enkelte kampområdene betyr, innser vi først virkelig når vi ser på utlandet: Ta valgresultatet i Danmark, — ta forholdene på venstresida i land som Frankrike og Italia! En vrimmel av forskjellige »venstre-orienterte» grupper og ytterst liten organisert enhet på enkelte kampområder!

I et underpunkt har Grønt Gras/Sosialistisk Front for å markere seg mot Rød Front og marxist-leninistene trukket fram at de går imot det de kaller »stalinistiske fore-

stillinger om at et parti kan utøve herredømme på vegne av folket under sosialismen.» Hvis dette er ment som en slags avgrensning mot m-l'erne betyr det for det første at man konstruerer opp noen meninger som man uten grunnlag prøver å tillegge m-l'erne. M-l'ere har overalt til alle tider kjempet for at folket sjøl skal overta og beholde makta. Praksis fra de landa som i dag har proletarietets diktatur, Kina og Albania, viser også dette tydelig. (Jfr. artikkelen på baksida!)

For det andre betyr det at man prøver å bruke disse konstruksjonene til å distansere seg fra Rød Front. Et blikk på Rød Fronts program og praksis dette semester skulle være nok til å fastslå at det heller ikke der er noen som lider av forestillinger om å utøve herredømme på vegne av folket under sosialismen». En annen sak er det at både Rød Front og vi går inn for diskusjon av problemene omkring sosialismen, på samme måte som GG/Sos. Front vil bruke DNS som et forum for ideologisk brytning og debatt.

Vi tror imidlertid at debatten kan komme langt på avveier hvis man skal gjøre punktet om »stalinisme» til et hovedpoeng poeng i valgkampen. Akkurat i disse dager ser vi flere eksempler på hvor nødvendig det er med enhet: Kampen mot statsbudsjettet, kampen om valgordningen på HF, Brodalskomite-kuppet på SV osv.

Vi mener at den politiske kampen på og utenfor universitetet stiller slike krav at vi ikke har råd til å drive fruktesløs krangling. Vi henvender oss til USF, AUF-stud., de uavhengige sosialistene, MAG og Grønt Gras og stiller igjen forslaget om styresamarbeid mellom GG/Sos. Front og Rød Front. Vi oppfordrer dere til ikke å se dere blind på hvem som har lansert de forskjellige programmene, men vurdere innholdet i dem. Vi for vår del mener at man ikke skal tviholde på navnet, hvis man er enig i politikken. Av de to programforslagene synes vi Rød Fronts er det beste og mest helhetlige. Vi vil imidlertid ikke la det stå i veien for eventuelle forhandlinger om styresamarbeid. Under slike forhandlinger er det også mulig å legge GG/Sos. Fronts program til grunn. Dette mener vi Rød Front også bør være villig til.

TRYGG SEIEREN - VARIG FRONT MOT EEC.

Forsvar fortsatt norsk sjølråderett. Nei til salg av Norge. Fortsatt kamp mot fullt medlemskap - nei til frihandelsavtale med utviklinsklausul. Vern om de borgerlig-demokratiske rettighetene.

KAMP MOT MONOPOLKAPITAL LENS RASERING AV NATUR OG MILJØ.

Kamp mot tvangsflytting, krev arbeidsplassene der folk vil bo. Kamp mot helsefarlige arbeidsplasser. Monopolkapitalen forurenser - monopolkapitalen skal betale. Nei til kapitalens utplyndring av ressursene. Vern om dyrka jord, Stans USA-imperialismens miljømord i Indo-Kina.

KAMP MOT ALL KVINNEUNDERTRYKKING.

Lik rett og like muligheter til arbeid. Full dekning av behovet for daghjem og barnehager. Nei til kvinnen som salgsvare.

KAMP MOT UNDERTRYKKING AV UNGDOMMEN.

Kamp mot all stoffbruk. Støtt ungdommens kamp for fritidstilbud. Forsvar Studentersamfunnets Hus mot Andelslaget og bankmonopolene. - Vi krever rett til å bruke vårt eget hus.

FOREN ALLE KREFTER SOM LAR SEG FORENE TIL KAMP MOT MONOPOLKAPITALENS ANGREP PÅ FOLKET:

Støtt arbeidsfolks kamp mot økt utbytting. Støtt arbeidsfolks lønnskamp. Bekjemp LO-ledelsens klassesamarbeid. Full støtte til sjukepleiernes rettferdige kamp. Støtt fiskernes krav om 50-mils fiskerigrense. Stans strukturrasjonaliseringa i jordbruket - styrk primærnæringene. Bekjemp rasjonaliseringa i skolen.

FRAM FOR DEN NASJONALE OG FOLKELEGE KULTUREN:

Slutt opp om kulturfronten. Vern om nynorsken og forsvar det folkelige talemålet. Full støtte til kampen for nynorske lærebøker. Vi krever flere norske lærebøker til alle studier.

KAMP MOT IMPERIALISMEN - STØTT VERDENS FOLKS FRIGJØRINGSKAMPER:

Norge ut av NATO USA ut av Indo-kina - Full støtte til FNL Støtt det palestinske folkets kamp for nasjonal frigjøring. Støtt det irske folkets fringjøringskamp. Støtt Islands kamp for 50-mils fiskerigrense. Bekjemp Portugals kolonikriger - støtt folkene i Angola og Mocambique. Bkjemp fascistregimene i Hellas og Tyrkia. Bekjemp Sovjets sosialimperialisme alle tropper ut av Tsjekkoslovakia.

ENHET STUDENTER' LÆRERE OG ANDRE ANSATTE I KAMPEN MOT STATENS ANGREP:

Kamp mot statsbudsjettet - skikkelige bevilgninger til Universitetet og Samskipnaden, nei til utbyggingsstopp. Kamp mot lukking av Universitetet. Vi vil ikke presses hardere - nei til Omholts planer om tidsstudier på Universitetet. Krev høyere lån og stipender.

NSU et skritt mot venstre

På N.S.U.s ekstraordinære landsting led DSM nederlag på sin politikk. De reaksjonære ble isolert, og enheten til venstre ble styrket. Venstresida stod sammen i de fleste politisk viktige sakene, sammen kunne de gi N.S.U. en klar progressiv plattform.

N.S.U. er idag en viktig organisasjon i studentenes kamp mot EEC, mot lukking og mot statsbudsjettet.

Landstinget støttet tanken om varig front mot EEC og opprettet et nytt EEC-fond på 10 000 kroner. N.S.U. skal stille sin organisasjon og sitt apparat i den anti-imperialistiske kampens tjeneste. Et handlingsprogram som opprettholder bevilgningen på 10 000 kroner til innsamlingsaksjonen Solidaritet Norge-Vietnam, ble vedtatt. Aksjonen skal få disponere N.S.U.s lokaler. N.S.U. kom fram til en analyse

av statens angrep på Universitetene og høyskolene som peker på at angrepene er en bevisst politikk fra statens side. Det viktigste vedtaket var likevel at landstinget gikk inn for den foreslåtte diskusjonsbevegelsen om organisasjonen. Konkrete planer ble lagt opp for omorganisering av N.S.U. Dette er bra, for i dag er organisasjonen befengt med mange og tildels store byråkratiske feil. Studentenes interesser kan ikke bli ivaretatt på en bra nok måte uten at disse feilene blir korrigert. En avbyråkratisering av N.S.U. kan bare oppnås gjennom en styrkning av organisasjonens kontakt med grunnplannet og den enkelte student.

Alle disse sakene gikk gjennom mot få, tildels bare DSMs stemmer. Det var enhet på venstresida på viktige saker, men på enkelte slo den sprekker. Valget på arbeidsutvalg viste dette. Det nye arbeidsutvalget ble sammensatt av 5

representanter fra en lite homogen sentrumsgruppe, en fra DSM og en fra marxist-leninistene. Sentrumsgruppen var landstingets minste gruppe, mens marxist-leninistene var den største. Det som muliggjorde en slik sammensetning var splitt og hersk taktikken til gjenvalgte formann i organisasjonen, AUF-medlem Bjørn Jaaberg Hansen, godt hjulpet av formannen i valgkomiteen, også AUF'er. Jaaberg Hansen spilte bevisst på motsetningene mellom DSM og marxist-leninistene: sentrumsgruppens frykt for at DSM ville gjenta bedriften fra forrige landsting med å bryte møtet ved å gå. Ved dette klarte han å skaffe en valg-allianse med høyre sida, og satte fram fordelingsnøkkel 5-1-1 i arbeidsutvalget. DSMs stemmer ble sikret, og ved det endelige valget ble det alliansen DSM/sentrum istedenfor den riktige alliansen marxist-leninistene/sentrum mot DSM og andre reaksjonære.

Til slutt skal vi bare minne om hva Bjørn Jaaberg Hansen sa før landstinget: »Når Sentralutvalget er sammensatt med representanter fra de ulike politiske gruppene, med et klart flertall som gjenspeiler den politiske situasjonen på landstinget, vil dette trolig være en forsikring for å holde organisasjonen inntakt». Uten å ta standpunkt til uttalelsen i seg sjøl, vil vi bruke det som et eksempel på at det er helt nødvendig at studentene kontrollerer organisasjonen. Det skal ikke være mulig at representanter sier de skal gjøre en ting, men gjør det stikk motsatte.

STATSBUDSJETTET.....(forts. fra side 1.)

150 i økt lån og kr. 110 i økt momsstipend. Alle enkeltpersoner og organisasjoner som deltok sto beinhardt på disse kravene og presset staten til å forhandlinger på grunnlagavdisse. Staten ble gitt en svarfrist.

I fjor høst fikk byråkratene overrakt en hel rull med krav, uten at noen av dem var satt fram som absolutt nødvendige, som alle sto på.

2. langvarig og kraftig press. Ifjor høst hadde vi en demonstrasjon på om lag 5000, men snart etter gikk «lufta ut av ballongen». Våren 1970 pågikk kampen omtrent uten avbrekk fra slutten av januar til 4. mai. Vi vekslet mellom en rekke aksjonsformer: Konfrontasjonsmøte med folk fra Kirke- og undervisningskomiteen, demonstrasjon med ca. 600, forhandlingsmøte med staten, demonstrasjon

på galleriet i Stortinget, generalstreik da fristen for staten utløp, demonstrasjon med over 6000 deltakere, sit-in i regjeringsbygget, informasjonsdag for all ungdom under utdanning over hele landet osv. — Dermed er det ikke sagt at vi ikke har noen gode erfaringer å bygge på fra kampen mot statsbudsjettet i fjor. For det første greide vi å skape en enhet blant de utdanningssøkende over hele landet som vi aldri tidligere har sett.

På et tidspunkt del tok om lag 50 000 i samordnede demonstrasjoner og aksjoner. For det andre klarte vi på enkelte felter å utvikle et kampefellesskap mellom studentene og tilsvarende faggrupper i arbeidslivet. På psykologi så vi f.eks. enhet mellom studentene og arbeiderne i helse- og sosialsektoren. En slik enhet med tilsvarende faggrupper ute i samfunnet er ytterst viktig for å utvikle enheten mellom alle de grupper i folket som blir rammet av statsbudsjettet.

KVINNEFRONTEN: Landsmøte i des.

— Hva er bakgrunnen for at det har blitt startet en kvinnefront og hvilket grunnlag jobber dere på? — Oppbrudd stiller spørsmålet til fire jenter som nettopp kommer fra en av Kvinnefrontens stands på Fredrikke:

Janne: For det første tar vi utgangspunkt i den situasjon som kvinner i Norge i dag står oppe i, og for det andre det faktum at over 100 års kvinnekamp ikke har forandret så veldig mye på denne situasjonen.

Berit: Me har stilt opp parolene «KAMP MOT ALL KVINNEUNDERTRYKKING» og «FOR FRIGJERING AV KVINNA». Kvar gruppe rundt om i landet jobbar så ut fra dette grunnlaget med dei sakene dei kjenner på kroppen. Det kan vera skort på barnehagar, prisauke på matvarar osv.

Janne: Akkurat nå driver vi og diskuterer hvordan programmet til kvinnefronten skal se ut. Det skal vedtas på det første landsmøtet som vi skal ha 2. og 3. desember. Siden fronten ble dannet på en konferanse i Oslo 19. mars i år, har det fungert et midlertidig arbeidsutvalg, som bl.a. har utgitt et hefte som tar opp hvorfor vi trenger en kvinnefront og en del prinsipper for hvordan den bør drives.

Torill: Ja, og her er det viktig at vi utformer et politisk program som kan samle så mange som mulig. Noen mener f.eks. det er galt å ta med «kamp mot EEC» i programmet. De gruppene vi ønsker å få med, har ofte ikke tatt standpunkt til slike saker, nettopp pga. den undertrykkinga som foregår.

Men dette er ikke til hinder for at enkeltpersoner og grupper innafor Kvinnefronten, og i enkelte faser Kvinnefronten selv, kan og skal bekjempe mot EEC. I fasen fram til folkeavstemninga hadde vi f.eks. kampen mot EEC som en viktig konkret arbeidsoppgave. Dette mener vi var helt riktig.

Berit: Ellers diskuterer me organisasjonsforma. Me er einige om at me treng ei leiing, men me er ikkje samde om kor stor myndighet ho skal ha.

— Hva slags utadrettet virksomhet har dere?

Torill: Vi driver med stands og støtteaksjoner til forskjellige grupper som er i kamp, f.eks. sykepleierne. I sommer var vi dessuten med på en aksjon mot husmorfilmen. Store deler av filmen var kjøpt opp til JA-til-EF-propaganda, og dessuten inneholdt den mye usaklig fleipning med kvinnesaken. Filmen prøvde å latterliggjøre kvinnesak og framstille det som noe en burde holde seg unna: som noe en del frustrerte kvinner drev med for å karre seg oppover på den politiske rangstigen osv.. Dessuten harselerte den med hvordan det går «når mannen skal hjelpe til hjemme».

Berit: Her er me inne på noko som er litt viktig. Filmen freista å gje inntrykk av at: «Her hører ikkje mannen heime». Dette viser korleis også mannen er undertrykt i vårt samfunn. Heller ikkje han har valt rolla si.

Else: Derfor kjemper vi ikke mot mannen primært, men mot den undertrykking som han utøver. I siste instans vet vi at det er samfunnet som er årsak til denne undertrykkinga. Når det gjelder metodene her skiller vi oss en del fra ny-feministene.

— Ja, hvordan ser dere egentlig på ny-feministene?

Janne: Konkret har det vært en god del samarbeid mellom Kvinnefronten og ny-feministene, og det bør det fortsatt være. Det er mange

ny-feminister som er enige i frontens politikk, og en del som er medlemmer begge steder. Men vi vil heller ikke legge skjul på at det fins motsetninger, og at vi ikke er enige i enkelte av de idéene som en del ny-feminister har.

Berit: Me legg vekt på andre ting, kan hende. Kvinnefronten er kan hende meir samfunnsorientert, medan ny-feministene er meir individuelt retta.

— Hva er viktigst, kamp mot slik ideologisk undertrykking eller kamp for materielle saker som likelønn, flere barnehager o.l.?

Janne: Her er det snakk om parallellkjøring. Programmet vil nok ta hovedsakelig utgangspunkt i konkrete saker som kvinner står oppe i, slik som kamp for likelønn, kamp mot annen diskriminering i arbeidslivet osv. Vår gruppe undersøker nå samskipnadens regler for prioritering til barnehagene, og om vi eventuelt kan gjøre noe med det. Men det er stor sammenheng med denne undertrykkinga og den ideologiske. Se på utdanninga—

Hvorfor er det f.eks. slik at kvinner utgjør omlag 50% av dem som tar artium, 25% av dem som studerer, og bare 14% av dem som tar embetseksamen? Eller se på hva kvinner prater om når de kommer sammen, og sammenlikn menne-

Kvinner snakker ofte om mat, kalorier, oppvaskmiddel osv., mens mennene diskuterer politikk, leser aviser osv. Vi lærer faktisk opp til å leve i to forskjellige idéverdener. Har ikke dette mye sin bakgrunn i at kvinnene blir tvunget til å gå hjemme og ta seg av husarbeidet?

Berit: (trekker fram et eksemplar av det store tyske damebladet «Birgitte».) Vi på psykologi holder akkurat på og undersøker hvordan

Fra kvinneseksjonen i Rød Arbeiderfront 1. mai

psykologien er med på å danne dette bildet. Vi finner igjen mye kvasi-psykologisk sprøy i ukebladene, som her: «Was denken die Frauen?» Her skal en vurdere seg selv etter et skjema: «Hva for slags ekteskap fører DE?». Andre ukeblad inneholder oppslag som: «Hvordan bli en god hustru for Deres mann».

— Har dere noe å si til slutt?

Janne: Ja, vi vil oppfordre alle jenter til å ta utgangspunkt i sin egen situasjon, komme og snakke med oss og bli med i kvinnefronten. Dermed kan de bli med på utformingen av programmet fram til landsmøtet i desember.

Kritikk:

Kamerater i OPPBRUDD-redaksjonen,

Artikkelen «folkekrig — ikketerror» brakte mye bra stoff om det palestinske folkets kamp. Jeg vil likevel kritisere to saker.

Det er riktig å ta opp forholdet mellom terror og folkekrig, og vise at smågruppers «helteaksjoner» langt fra palestinsk område ikke fører til palestinsk frigjøring. Men det er dobbelt viktig å brennmerke den israelske herskerklykksens terror. Hva skriver Oppbrudd om det? Ved finlesning av artikkelen finner en ca. fire setninger som behandler problemet:

«terroraksjonene åpner for nye israelske myrderier».

«... gir Israel påskudd for å

bombe sivile...»

«Individuelle aksjoner åpner for økt israelsk terror».

«Israelerne griper sjansen med begge hender...». Dette er halvveis å akseptere en myte som Israel har vært flinke til å skape: at de israelske terroraksjonene er avmålte gjengjeldelsesaksjoner etter palestinske provokasjoner. Denne myten bruker Israel for å gi seg et skinn av uskyld. Men: — den israelske terroren er ikke berettigete reaksjoner.

— Den foregår hele tiden og prøver å drukne det palestinske folket i blod, og provosere de reaksjonære arabiske regimene til å jage geriljaen (slik Jordan gjorde).

— Det tysk/israelske angrepet på Svart September-folkene og deres gisler var uten enhver humanitær berettigelse: tvert om var det et kaldblodig myrderi som gav stoff til den israelske propaganda-maskinen innad og utad.

Jeg mener at artiklen ikke har greid på en klar måte å avsløre den israelske propagandaen om «terroren», men tvert om har gått et stykke med på denne propagandaens påstander. (Den kunne stilt spørsmålet: hvem står for den mest umenneskelige og den mest omfattende terroren, og så som et underordna punkt angrepet Svart Septembers taktikk.)

Det andre punktet jeg ville kritisere er kanskje bare en «skrivefeil». Det står et sted «det arabiske folket». Men der er en rekke arabiske folk — og selv om deres skjebner er nært sammenknyttet — så er det forskjellige nasjoner som hver for seg må stole på egne krefter i sin frigjøringskamp.

Br.

»Oppbrudd takker for kritikken og beklager at vi ubevisst har latt oss påvirke av statens Israels propaganda. Israels siste bombing med napalm av libanesiske landsbyer viser tydelig at sionismen ikke er et hår bedre enn USA-imperialismen i Vietnam.

Med det samme vil vi få korrigere den henvisningen til artikkelen som vi brakte på forsida. Elias Chammas er sjølsagt ikke «palestinsk geriljaleider» som det sto der, men styremedlem i Palestinakomiteen i Norge, slik det også var gjengitt inne i intervjuet.

Red.

Idretten er viktig!

Oppbrudd stanser en student som kommer løpende fra plenen bak idrettsbygningen hvor en gruppe studenter spiller fotball og spør: - Hvordan er mulighetene til å drive mosjonsidrett på Blindern?

Oppbrudd stanser en student som kommer løpende fra plenen bak Idrettsbygningen hvor en gruppe studenter spiller fotball og spør:

Oppbrudd: Hvordan er mulighetene til å drive mosjonsidrett på Blindern?

Arne: Mulighetene er begrenset på grunn av mangel på idrettsanlegg i forhold til studentantallet, men det er faktisk mulig å drive både vanlig idrett og mosjonsidrett på Blindern. Jeg deltar i opplegget til OSI og Samskipnadens idrettsavdeling, men i tillegg er jeg med i private organiserte grupper. Jeg tror det er helt nødvendig at studentene sjøl tar initiativet til å skaffe seg forskjellige fritidstilbud, for eksempel mosjonsgrupper på instituttene.

Mosjonsidrett gir studentene en helt nødvendig trening, men ved siden av dette så vil jeg framheve det sosiale aspektet ved idretten, dessuten er det veldig moro. En

ting vil jeg påpeke: Det er viktig at de som tar initiativet til slike mosjonsgrupper ikke bare trekker med seg gamle venner. Det skal være mulig for alle å delta uansett hvor gode eller dårlige de er i en eller annen idrett.

Oppbrudd: Hva mener du om politikk og idrett?

Arne: Idrett og politikk burde etter min mening ideelt ikke blandes sammen, men det har vist seg gang på gang at dette er umulig. Siste OL er et godt eksempel. Sør-Afrika et annet. I 1930-årene ble det opprettet egne idrettslag av arbeiderbevegelsen. Grunnen var at mange idrettslag ble brukt som rekrutteringslag til streikebryteri.

Oppbrudd: Mener du at det er behov for egne idrettslag for progressive idag?

Arne: Nei, det mener jeg ikke,

men alle progressive bør være på vakt mot at idretten blir brukt av borgerskapet. Idag vil jeg oppfordre alle til å drive idrett i de klubbene som er, men også være med på å starte småklubber der det ikke er noen fra før. Jeg mener også at det i mange tilfelle kan være en god ting å starte nye idrettslag på steder der det bare drive toppkonkurranse i klubbene.

Til slutt jeg påpeke at det hadde vært fint med et blad hvor idretts ungdomme kunne diskutere forskjellige problemer.

KINAS FOLKEKOMMUNER

Populisme eller marxisme-leninisme?

En del populistene trekker fra tid til annen fram Kinas folkekommuner som eksempler på hvordan de tenker seg sosialismen satt ut i praksis. Men samtidig tar de avstand fra en del prinsipper som kineserne nettopp har fulgt i arbeidet med å utvikle folkekommunene, spesielt den demokratiske sentralismen og den rollen det kommunistiske partiet spiller. Vi vil hevde at det er helt umulig å løsrive den organisasjonsformen som kineserne har kommet fram til fra de prinsippene de følger ellers, og skal ta opp dette nærmere nedenfor.

Populistene peker på en del problemer som det kapitalistiske samfunnet påfører vanlige folk. Vi mener imidlertid at populistene tar feil i en rekke spørsmål av stor betydning:

1) Populistene blander sammen Fessurss-politikk og det de kaller «en flat struktur» og «ikke-voldelig linje». De hevder at et kommunistisk parti uvegerlig vil trekke med seg et hierarki som hindrer folket i virkelig å utøve makten, og som ikke er i stand til å løse de økologiske problemene.

2) Vi mener populistene også tar feil i sin kritikk av marxismen-leninismen. Mao Tse-tungstenkning. Noen av dem står for en hard anti-ml-holdning. De forsøker imidlertid å argumentere mot ml-teorien ved stadig å henvise til det revisjonist-styrte Sovjet og helt løsevine Lenin-sitater. De er ikke villige til å se på marxismen-leninismen der den fungerer i praksis, som f.eks. i Kina.

På den annen side er det flere av populistene som hevder at vi har mye å lære av folkekommunene i Kina. (Eks. Skjerpe i bokenmeldelse i Universitas nr. 11.) Her er vi enige. Vi tror det er riktig at folkekommunene er en organisasjonsform som fungerer bra både politisk, økonomisk og økologisk. Men nettopp derfor er det viktig å se litt på hvilke organisatoriske prinsipper folkekommunene er bygd opp etter, og hvem som stilte seg i spissen for opprettelsen. Dette er spørsmål populistene ikke går nærmere inn på.

Folkekommunene i Kina ble for alvor organisert høsten 1958 ved at flere produksjonskooperativer gikk sammen i større enheter. Tidligere hadde det eksistert gjensidige støtte-lag og mindre kooperativer. Denne sammenslutninga skjedde under ledelse av det kommunistiske partiet, det skjedde i et land der det arbeidende folket hadde tatt makten gjennom revolusjon. Førte så dette til «diktatur over massene», ble folk dirigert til å slå seg sammen i produksjonsenheter?

OVERTALELSE OG DISKUSJON

Flere utenlandske besøkende i Kina, bla. Jan Myrdal, forteller om enkelte bønder som ikke ville bli med i noen form for produksjonssamarbeid. De ville drive for seg sjøl og betraktet kooperativer som en hindring for egen framgang. Flertallet av bondene gikk etter hvert inn for en eller annen form samarbeid og gjensidig støtte, men bygde hele tida på prinsippet om frivillig tilslutning. De få bondene som fortsatt ville dyrke jorda på egen hånd, fikk gjøre det i fred og ro. Enkelte ganger klarte de imidlertid ikke å rekke over alt arbeidet alene, og da hjalp kooperativet dem over vanskelighetene. På den måten fikk disse bondene gradvis øynene opp for styrken og trykgheten ved å stå samlet, og de meldte seg etterhvert inn i kooperativene. Slik skjedde overgangen til fellesbruk på landsbygda i Kina. Gjennom diskusjon og overtalelser fikk man bondene til å samarbeide.

DEMOKRATISK SENTRALISME

Folkekommunene er ganske store enheter (f.eks. 10 000 - 20 000 mennesker,—), og de er derfor delt opp i produksjonsbrigader som igjen er delt opp i produksjonslag (feks. 20 - 30 husstander.) De forskjellige enhetene har på en rekke felter stor sjølstendighet og kan fritt avgjøre saker som hovedsaklig angår deres enhet. Dette er en viktig forutsetning for at demokratiet skal fungere.

Imidlertid vil det også finnes saker som er så omfattende at et produksjonslag eller produksjonsbrigade ikke kan makte det alene, eller saker som berører andre enheter. Slike ting kan f.eks. være damanlegg, møller, elektrisitetsverk og fabrikker. Skal man bygge for også å kunne dekke andre enheters behov? Hvilke spesielle behov har de andre enhetene? Hvor skal anlegget plasseres? Trenger folkekommunen som helhet dette anlegget? I disse tilfellene er det en enhet på et høyere nivå som fatter avgjørelsene.

Denne sentralistiske siden ved folke-

folkekommunene administrerer også seg sjøl og utfører statlige oppgaver, som f.eks. forsvaret gjennom militærordningen. På denne måten har det kinesiske folket reell innflytelse og kontroll over den sosialistiske staten. Det blir en stat styrt av proletariatet og for proletariatet.

Prinsippet med å forene produksjon og administrasjon i folkets hender, legger et godt grunnlag for å kunne løse bl.a. økologiske problemer. Teknikken er hele tida underlagt folkets kontroll, og utviklinga skjer med hele folkets interesser for øye. Og det er ikke bare snakk om enkelte spredte økologiske verne-tiltak. Ved at alle folkekommunene samarbeider seg imellom etter den demokratiske sentralismens prinsipper, sikrer man at demokratiske avgjørelser virkelig blir gjennomført effektivt. På en rekke områder har kineserne kommet langt når det gjelder å løse økologiske problemer.

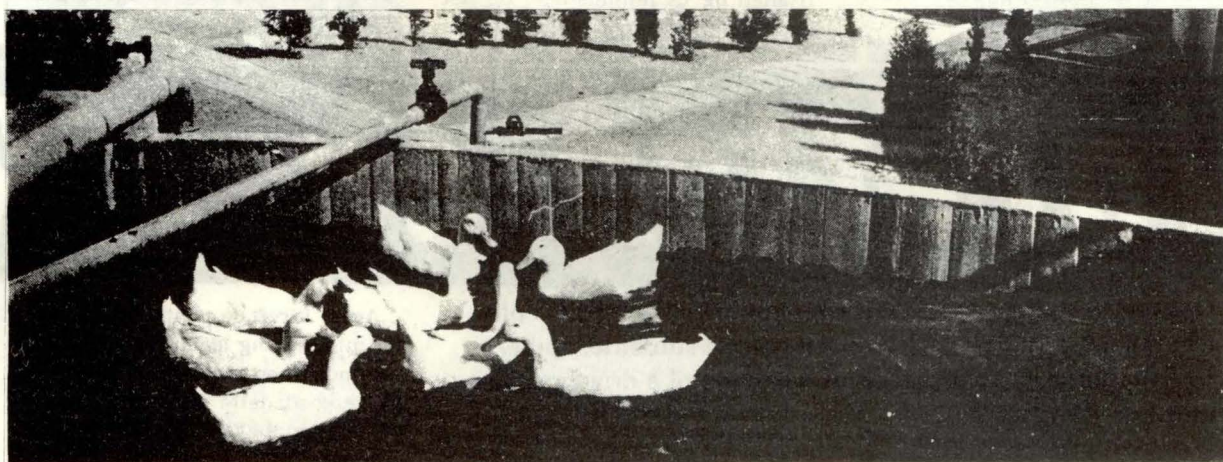
Populistene tar derfor feil når de blander sammen økologi og ideologien om en «flat struktur». Folkekommunene viser i praksis at diffuse begrep som «makt korrupperer»

i det hele tatt kunne opprettes, var at det kinesiske folket grep makten med revolusjonær vold under ledelse av kommunistpartiet. Uten folkemakt kan aldri folket organisere sine egne produksjonsforhold.

PARTIETS LEDENDE ROLLE

Men sjøl etter frigjøringa av Kina, kom ikke kollektiv innstilling automatisk. Folk var fremdeles preget av det gamle samfunnet. Her måtte også kommunistene og den revolusjonære teorien spille en ledende rolle. Det var det kinesiske kommunistpartiet som propaganderte for kollektiver og til slutt folkekommuner. Etter hvert fant folk gjennom praksis ut at dette var det riktige organisasjonsprinsippet, og først da ble organiseringa en veldig kraft som bredte seg over hele landet.

I dag er det partiavdelinger på alle plan og i alle enheter. De går i spissen ved stadig å ta opp til debatt de problemene som vedkommende enhet står overfor. Partiavdelingene oppsummerer stadig de erfaringene som de sjøl og resten av folket i enheten gjør. Ved dette arbeidet, og ved at de ikke unnlater å sette fingeren på og kritisere skadelige tendenser

Bildet viser renseanlegget for spillvannet ved Pekings Allmenne Petrokjemiske Fabrikk. Spillvannet inneholder olje, svovel, fenol, alkaliske og andre skadelige stoffer. Etter behandlingen er vannet rent og inneholder kvelstoff og kan brukes til overristing av åkerjord og til dammer for oppdrett av fisk og ender.

kommunene sikrer hensynet til helheten og de andre enhetene, og er dermed også en av forutsetningene for et virkelig demokrati. Folkekommunene er altså organisert etter den demokratiske sentralismens prinsipp nemlig samvirke mellom demokrati og sentralisme, og ikke etter det populistene kaller en «flat struktur».

ADMINISTRASJON

Samtidig som folkekommunene er produksjonsenheter, tar de seg også av administrasjonen og fungerer som den sosialistiske statsmaktens grunnenheter. De som lever og arbeider i

ikke er kjernen i spørsmålet. Det avgjørende blir hvilken klasse som har denne makten og om makten brukes til å bygge opp et samfunn uten utbytting og rovdrift på ressursene.

FOLKEMAKT ER GRUNNLAGET

Både marxist-leninistene og en del populistene er enig om at vi har mye å lære av folkekommunene i Kina. Men dette er ikke nok. Folkekommunene kom ikke av seg sjøl, og det er derfor like viktig å se på hva som la grunnlaget for og utviklet folkekommunene.

En må kunne slå fast at en avgjørende forutsetning for at folkekommuner

hos seg sjøl eller andre, kan de hele tida komme med forslag til forbedringer. Det kan dreie seg om forbedringer av arbeidsprosessen, administrasjonen eller livsmiljøet ellers i enheten.

Vi anbefaler populistene og andre som hetser mot marxismen-leninismen-Mao Tse-tungstenkning, å se litt nærmere på hvordan den virker i praksis i dag. Da vil det vise seg at det skremmebildet som noen maner fram, ikke stemmer med virkeligheten. Bra å lese:

Kinahäften 2, Miljøvården i Ki na. Jan Myrdal: Rapport fra en kinesisk landsby. Revolusjonen går videre.

MINERVA OG DEMOKRATIET

Nå har også DKSF begynt å anvende dialektikken, om enn ikke den materialistiske. I følge «Minerva» nr. 11 går hovedmotsetningen på universitetet «mellom dem som bekjenner seg til de demokratiske idealer og dem som ikke gjør det.» Vi kan godt forstå at «Minerva» vil holde hovedmotsigelsen på det ide-messige plan og se bort fra deres konkrete standpunkter i klassekampen. På den måten blir det lettere for Minerva å forklare en del ting. F.eks. reduseres VG-hetsen mot ml-erne og alle andre EEC-motstandere til en beklagelig, autoritær «glipp» av dem som ellers «bekjenner seg til de demokratiske idealer». «Glippen» var i bunn og

grunn framprovosert av «demokratiets fiender». Vi vil spørre DKSF: Tyder VG-hetsen (som DKSF tar avstand fra,) Aftenpostens betegnelse av FB som «rødeste hunder i et demokratisk blodmøl», arrestasjonen av Sigurd Al-lern m.fl. for å ha kalt Thieu en quisling på at trusselen mot demokratiet kommer fra høyre eller fra venstre?

I praksis er demokrati for DKSF ensbetydende med en demokratisk valgordning (jfr. urnevalg på HF). Demokrati er for dem ikke en organisasjon- og møteform som gir studentene høve til sjøl å bruke demokratiet til å forsvare sine egne interesser.